

دیابت:

دیابت شاخص ترین اختلال پانکراس است. میزان بالای گلوکز خون در دیابت ناشی از فقدان یا میزان ناکافی ترشح انسولین است (با یا بدون عملکرد انسولین). بنابراین یکی از درمانهای دیابت بویژه در دیابت نوع ۱ و دیابت نوع ۲ کنترل نشده با داروهای خوراکی انسولین می باشد که اولین بار توسط پزشک کانادایی به نام بالتیک کشف گردید.

انسولین:

هورمونی که توسط سلولهای بتای جزایر لانگرهانس پانکراس ترشح شده و برای متابولیسم کربوهیدراتها- پروتئینها و چربی ها لازم است و کمبود آن منجر به دیابت ملیتوس می گردد .

قند در دو حالت وارد خون می شود: بعد از غذا خوردن از قند موجود در غذا ، بین وعده های غذایی که توسط کبد تولید می شود.

وقتی فردی دیابت دارد،

یا انسولین تولید نمی شود (دیابت نوع یک)

یا تولید انسولین کافی نیست (دیابت نوع دو)

حالتی را که قند نمیتواند وارد سلول ها شود و در خون جمع می شود هیپر گلیسمی یا قند خون بالا می گویند. در این مواقع، بدن نیازمند دریافت انسولین تزریقی است.

انواع انسولین :

انسولین به صورت های مختلفی مثل ویال ، قلم و پمپ در دسترس میباشد.

استفاده از سرنگ ارزان ترین و در دسترس ترین راه است و برای آن دسته از افرادی که ترکیبی از دو نوع انسولین را تزریق می کنند، مناسب است.

انسولین انواعی دارد اما آنچه که شما استفاده می کنید دو نوع است یک نوع که رنگ آن شفاف است (رگولار) و دیگری NPH شیری رنگ کدر است.

برای کشیدن انسولین ابتدا انسولین شفاف و سپس شیری رنگ را بکشید.

محل های تزریق انسولین:

سرعت جذب انسولین به ترتیب در نواحی قابل تزریق: شکم، بازو، ران و باسن می باشد

وسایل تزریق انسولین:

سرنگ : سرنگ های انسولین یک سی سی هستند که ۱۰۰ واحد گنجایش دارند روی این سرنگها درجه بندی شده هر خط کوچک برابر با ۲ واحد انسولین است مثلاً اگر قرار است ۱۰ واحد انسولین تزریق کنید باید تا پنجمین خط کوچک بکشید .

قلم های انسولین : قلم انسولین از نظر ظاهری شبیه ماژیک است و شامل یک سوزن قابل تعویض، شیشه مخصوص انسولین و خود قلم انسولین در دو نوع یکبار مصرف و قابل تعویض وجود دارد که در اولین قلم انسولین را باید دور انداخت ولی در دومی می توان شیشه دیگری از انسولین را جایگزین قبلی کرد.

انسولین از نظر طول مدت اثر:

انسولین سریع اثر: شروع اثر فوری، طول اثر کوتاه، آسپارت (قلم نوورید)

انسولین کوتاه اثر: شروع اثر فوری، ویال انسولین ریگولار

انسولین متوسط اثر: ویال NPH

انسولین طولانی اثر: با شروع اثر آهسته، مانند گلاژین (قلم لانتوس)

نحوه تزریق انسولین:

۱- قبل از هر تزریق دست ها را کاملاً بشوئید.

۲- در صورت استفاده از انسولین NPH شیشه را به آرامی بین دو دست بغلتانید، ولی شیشه را تکان ندهید.

۳- در پوش پلاستیکی را با پنبه الکل تمیز کنید.

۴- به همان میزانی که انسولین لازم دارید هوا وارد شیشه کنید (جهت پیشگیری از تشکیل خلاء در داخل شیشه)

۵- ابتدا انسولین ریگولار و سپس NPH کشیده شود.

۶- بعد از کشیدن انسولین به داخل سرنگ با چند ضربه به بدنه سرنگ هوا را خارج کنید.

۷- اگر پیش از تزریق از پنبه الکل استفاده میکنید حتما باید خشک شود. در غیر این صورت ممکن است الکل به داخل بافت رفته و باعث قرمزی موضع گردد.

۸- تزریق را به صورت زیر جلدی و با زاویه ۹۰ درجه انجام دهید.

۹- تکنیک تزریق ایمن رعایت شود.

۱۰- سوزن را داخل ظرف دربسته انداخته و دور بریزید.

نحوه تزریق انسولین

آموزش به مددجو

واحد آموزش سلامت بیمارستان دکتر پیروز

۱۳۹۸

علائم کتواسیدوز دیابتی:

درد شکم ، تهوع، استفراغ ، افزایش تعداد و عمق تنفس ،
بوی میوه دادن نفس می باشد ، که اگر بدون درمان رها
شود موجب تغییر سطح هوشیاری ، کما و حتی مرگ می
شود .

**دیابت را جدی بگیریم و با کنترل آن راحت تر زندگی
کنیم.**

منبع:

آموزش دیابت برای کسانی که انسولین تزریق می کنند . تالیف و
ترجمه دکتر اسد... رجب ، فاطمه طالقانی . ۱۳۹۲
کتاب داخلی جراحی برونر سودارث بیماری دیابت . دکتر ناهید دهقان
نیری، ۲۰۱۸

شماره تلفن بیمارستان : ۳-۴۲۲۳۵۵۰۱

نکات قابل توجه برای شما مددجوی محترم :

- ۱-
- ۲-
- ۳-
- ۴-

عوارض انسولین درمانی:

۱- واکنشهای آلرژیک (حساسیتی) موضعی : تورم-قرمزی
- تندرئس و سفتی در موضع تزریق که ۱-۲ ساعت پس از
تزریق دیده میشود.

۲- واکنش آلرژیک (حساسیتی) سیستمیک : با کهیر در
سراسر بدن بروز می کند که جهت درمان از دوزهای کوچک
انسولین شروع کرده به تدریج دوز افزایش میابد.

۳- لیپو دیستروپی (از بین رفتن چربی) انسولین: در
موضع تزریق انسولین اتفاق افتاده و ممکن است
فرورفتگی هایی در پوست دیده شود.

۴- مقاومت به انسولین: شایع ترین دلیل آن چاقی
است.

۵- هیپرگلیسمی (افزایش قند خون) صبحگاهی.

نکات مهم

۱- ویال های انسولین باز شده را میتوان تا ۲۸ روز در
درب یخچال در دمای ۲ تا ۸ درجه سانتیگراد نگه داری
کرد .

۲- به تاریخ انقضای انسولین توجه کنید .

۳- چرخاندن منظم مواضع تزریق در هر کدام از مناطق
آناتومی جهت پیشگیری از لیپودیستروپی توصیه می
شود .

۴- دمای انسولین باید مشابه اتاق باشد ، ۳۰ دقیقه قبل
از تزریق شیشه انسولین از یخچال خارج کنید .

۵- بهتر است انسولین ۲۰ تا ۳۰ دقیقه قبل از غذا مصرف
شود .

۶- علائم (لرزیدن ، تعریق ، عصبانیت ، گرسنگی ،
ضعف) و هیپرگلیسمی که سبب کتواسیدوز دیابتی می
باشد.